

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

DPS-V-0700-16-2094-KK/10

GABINET MARSZAŁKA SENATU
wpłynęło dn..... 4.05.2010
nr 2538... podpis.....

Warszawa, dnia 30.04.2010 r.

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn..... 04.05 zał.....
nr 3132... podpis.....

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

W związku z oświadczeniem Senatora Jana Dobrzyńskiego, przesłanym przy piśmie z dnia 7 kwietnia 2010 roku nr DSPS-4813-16(1)/10, w sprawie uregulowań prawnych dotyczących przekazywania żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej, wyjaśniam co następuje:

Instytucją odpowiedzialną za realizację Programu PEAD jest Agencja Rynku Rolnego. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej współpracuje z Agencją wskazując organizacje pozarządowe (Federację Polskich Banków Żywności, Caritas Polska, Polski Czerwony Krzyż, Polski Komitet Pomocy Społecznej - obwieszczenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2004 roku), a także corocznie dokonuje procentowego podziału środków finansowych przeznaczonych na realizację Programu pomiędzy ww. organizacje. Podział dokonywany jest w oparciu o dane z realizacji za rok poprzedni przedstawiane przez Agencję Rynku Rolnego i organizacje biorące udział w Programie. Głównymi kryteriami branymi pod uwagę podczas podziału środków jest możliwość dotarcia z pomocą do jak największej liczby osób potrzebujących oraz możliwości logistyczne (powierzchnie magazynowe).

W związku z koniecznością wprowadzenia ujednoczonych zasad przekazywania żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej w ramach unijnego Programu PEAD, w 2008 roku Departament Pomocy i Integracji Społecznej MPiPS we współpracy z Bankami Żywności, Caritas, Polskim Komitetem Pomocy Społecznej oraz Polskim Czerwonym Krzyżem ustalił zasady postępowania przy jego realizacji. Ujednoczenie zasad miało służyć także wyeliminowaniu wcześniej występujących nieprawidłowości i różnic w zakresie udzielanej pomocy przez organizacje.

Założeniem programu PEAD było i jest dotarcie do osób najbardziej potrzebujących. Dlatego też w zasadach udzielania pomocy odniesiono się do kryteriów dochodowych uprawniających do udzielenia pomocy, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej, które określają poziom dochodu, poniżej którego niezbędne jest wsparcie osób i rodzin ze środków publicznych. Kryterium dochodowe do udzielenia pomocy w ramach Programu ustalono na poziomie 150% w/w kryterium, co oznacza, że dla osoby samotnie gospodarującej wynosi ono 715,50 zł (netto), zaś na osobę w rodzinie 526,50 zł (netto). Podkreślono także znaczenie art. 7 ustawy pomocy społecznej, który oprócz kryterium dochodowego, wskazuje na dodatkowe przesłanki udzielania pomocy.

Nie oznacza to jednak, że w szczególnie uzasadnionych sytuacjach organizacja nie może udzielić pomocy osobom / rodzinom, które przekraczają ustalone w zasadach kryterium. Pragnę zwrócić uwagę, że w latach poprzednich niektóre organizacje realizujące program przy udzielaniu pomocy kierowały się kryterium ustawowym, a w uzasadnionych sytuacjach przyznawano pomoc także osobom i rodzinom przekraczającym kryteria dochodowe.

Pod pojęciem „szczególnie uzasadnionych sytuacji” należy rozumieć trudną sytuację życiową osoby zgłaszającej się po pomoc wynikającą z np. choroby i związanych z nią zwiększonymi wydatkami na leczenie, leki, zdarzeń losowych, zwiększenie wydatków na opłaty mieszkaniowe, inne obciążenia finansowe.

W roku 2009 planowana była weryfikacja kryteriów dochodowych do udzielania wsparcia w pomocy społecznej. Sytuacja kryzysowa, która doprowadziła do konieczności podjęcia prac nad nowelizacją ustawy budżetowej na rok 2009, wpłynęła również na decyzje w tej sprawie. Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 z póź. zm), uwzględniając wyniki badań prognozy interwencji socjalnej dokonanych przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, przygotowano w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej propozycje zmian kwot kryteriów dochodowych uprawniających do niektórych świadczeń finansowych z pomocy społecznej. Jednak Rada Ministrów, mając na uwadze trudną sytuację budżetu państwa oraz zapewnienie

wypłacalności obowiązkowych świadczeń na niezmienionym poziomie podjęła decyzję o niepodwyższaniu kwot kryteriów dochodowych uprawniających do świadczeń z pomocy społecznej. Należy podkreślić raz jeszcze, że z początkiem roku sytuacja finansów państwa wskazywała na istnienie dużego ryzyka zagrożenia realizacji zadań obligacyjnych w obszarze pomocy społecznej. W tych okolicznościach podwyższanie kwot kryteriów dochodowych mogłoby pogorszyć i tak już bardzo trudne możliwości wykonania dotychczasowych obligacyjnych zadań ustawowych w zakresie pomocy społecznej.

Obowiązujące obecnie zapisy ustawy o pomocy społecznej przewidują jednak, że jeśli w danym roku kalendarzowym kwota kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej i kwota kryterium dochodowego na osobę w rodzinie będzie równa lub niższa od minimum egzystencji, Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno-Gospodarczych może wystąpić do Rady Ministrów z wnioskiem o zweryfikowanie kwot kryteriów dochodowych. Zatem, gdyby doszło do takiej sytuacji w bieżącym roku, Komisja Trójstronna do Spraw Społeczno-Gospodarczych będzie mogła zainicjować procedurę weryfikacji kryteriów dochodowych w pomocy społecznej. Wówczas wzrosną kryteria dochodowe uprawniające do pomocy społecznej, a także do skorzystania z pomocy żywnościowej w ramach Programu PEAD.

Ewentualne podniesienie kryterium dochodowego powyżej 150 %, poszerzyłoby oczywiście krąg osób kwalifikujących się do przyznania pomocy żywnościowej, jednak w konsekwencji mogłoby doprowadzić do znacznego ograniczenia wielkości pomocy udzielanej obecnie osobom o najniższych dochodach. Dodatkowo utrzymująca się sytuacja kryzysowa, której konsekwencją jest zwiększająca się liczba osób bezrobotnych skłania do pozostawienia kryteriów na obecnym poziomie, dając gwarancję objęcia pomocą osób najbardziej potrzebujących i znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Ponadto pragnę poinformować, że trwają prace nad zmianami dotyczącymi realizacji programu PEAD 2011 i w latach kolejnych. Zmiany te mają dotyczyć sposobu finansowania oraz zmiany strategii planowania z jednorocznej na trzyletnią. Wobec powyższego zmiana kryteriów wobec braku wiedzy o sposobie realizacji Programu PEAD w latach kolejnych oraz wysokości środków przeznaczonych na ten Program wydaje się być nieuzasadnione i nieracjonalne.

Natomiast w kwestii związanej z uregulowaniem kwestii dochodowych przepisami rangi ustawowej, wyjaśniam, że nie są czynione w tym kierunku żadne prace. Podobnie jak w przypadku ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego "Pomoc

państwa w zakresie dożywiania" (Dz. U. z 2005, Nr 267, poz. 2259 z późn. zm) wykorzystywane jest kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej, które jest podstawą do udzielania pomocy w tej formie. Zasadne jest aby wszystkie rodzaje pomocy, w tym także pomoc żywnościowa realizowana w ramach Programu PEAD odbywały się na podstawie tych samych kryteriów dochodowych.

Jednocześnie wyjaśniam, że nie przewiduje się uregulowania kwestii przyznawania pomocy żywnościowej w ramach Programu PAED.

Z szacunkiem

z up. **MINISTER**

Jarosław Duda
SEKRETARZ STANU